

Sprawa C-157/05

Winfried L. Holböck

przeciwko

Finanzamt Salzburg-Land

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Verwaltungsgerichtshof)

Swobodny przepływ kapitału – Swoboda przedsiębiorczości – Podatek dochodowy – Wypłata dywidend – Dochody z kapitału pochodzące z państw trzecich

Streszczenie wyroku

1. *Swobodny przepływ osób – Swoboda przedsiębiorczości – Swobodny przepływ kapitału – Postanowienia traktatu – Zakres stosowania*

(art. 43 WE i 56 WE)

2. *Swobodny przepływ kapitału – Ograniczenia w przepływie kapitału do lub z państw trzecich*

(art. 56 WE i art. 57 ust. 1 WE)

1. Ustawodawstwo krajowe, które poddaje otrzymane dywidendy opodatkowaniu według różnej stawki uzależnionej od tego, czy dywidendy te mają charakter krajowy, czy nie, niezależnie od wielkości udziału posiadanego przez akcjonariusza w kapitale zakładowym spółki dokonującej wypłaty, może należeć zarówno do zakresu art. 43 WE dotyczącego swobody działalności gospodarczej, jak i art. 56 WE dotyczącego swobodnego przepływu kapitału.

Jednak nie można powoływać się na postanowienia rozdziału dotyczącego swobody działalności gospodarczej, w sytuacji gdy akcjonariusz otrzymuje dywidendy od spółki z siedzibą w państwie trzecim. Rozdział ten nie zawiera bowiem żadnego przepisu, który rozszerzałby zakres jego zastosowania na sytuacje obejmujące działalność gospodarczą w państwie trzecim obywatela państwa członkowskiego lub spółki utworzonej zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego.

(por. pkt 24, 28, 29)

2. Artykuł 57 ust. 1 WE musi być interpretowany w ten sposób, że art. 56 WE nie stoi na przeszkodzie stosowaniu przez państwo członkowskie przepisów obowiązujących w dniu 31 grudnia 1993 r., które przewidują w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki będącej rezydentem opodatkowanie według stawki równej połowie średniej stawki podatku, jednocześnie w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki z siedzibą w państwie trzecim, w której posiada on dwie trzecie kapitału zakładowego, przewidują opodatkowanie według zwykłej stawki podatku dochodowego.

W istocie nawet gdyby założyć, że akcjonariusz ten miałby prawo powołać się na art. 56 WE, ograniczenie w przepływie kapitału dotyczący inwestycji bezpośrednich, takie jak mniej korzystne traktowanie dywidend zagranicznych na gruncie podatkowym, jest objęte zakresem art.

57 ust. 1 WE, jeżeli odnosi się ono do udziałów objętych w celu ustanowienia lub utrzymania trwałych powizań między udziałowcem a daną spółką i umożliwiających mu aktywny udział w zarządzaniu tą spółką lub w sprawowaniu nad nią kontroli, co ma miejsce w pełni w przypadku mniej korzystnego traktowania na gruncie podatkowym dywidend zagranicznych związanych z udziałem w wysokości dwóch trzecich kapitału zakładowego spółki dokonujących wypłat.

(por. pkt 36–38, 44, 45 i sentencja)

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 24 maja 2007 r. (*)

Swobodny przepływ kapitału – Swoboda przedsiębiorczości – Podatek dochodowy – Wypłata dywidend – Dochody z kapitału pochodzące z państw trzecich

W sprawie C-157/05

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Verwaltungsgerichtshof (Austria) postanowieniem z dnia 28 stycznia 2005 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 7 kwietnia 2005 r., w postępowaniu:

Winfried L. Holböck

przeciwko

Finanzamt Salzburg-Land,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts (sprawozdawca), prezes izby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský i T. von Danwitz, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu M. Holböck przez W.-D. Arnolda, Rechtsanwalt,
- w imieniu rządu hiszpańskiego przez N. Díaz Abad, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu francuskiego przez G. de Bergues’a oraz C. Jurgensen, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu rządu niderlandzkiego przez H.G. Sevenster oraz M. de Gravego, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez M. Bethella, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez T. Warda, barrister,
- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez R. Lyala oraz G. Brauna, działających w charakterze pełnomocników,

podjęwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii, wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 56 WE–58 WE.

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy W.L. Holböckiem a Finanzamt Salzburg-Land w przedmiocie opodatkowania dywidend otrzymanych od spółki z siedzibą w państwie trzecim.

Ramy prawne

3 Artykuł 37 ust. 1 i 4 Einkommensteuergesetz 1988 (austriackiej ustawy z 1988 r. o podatku dochodowym, BGBl. 400/1988, zwanej dalej „EStG 1988”), przed zmianą wynikającą z Steuerreformgesetz 1993 (ustawy z 1993 r. w sprawie reformy podatkowej, BGBl. 818/1993) stanowi:

„1. Stawka podatku zostaje obniżona w odniesieniu do:

- przychodów z rzeczywistego podziału zysków (ust. 4) [...] do wysokości połowy średniej stawki podatku mającej zastosowanie do całkowitego dochodu;

[...]

4. Przychodami z udziałów kapitałowych są:

1) Przychody z rzeczywistego podziału dywidendy z akcji lub udziałów w krajowych spółkach kapitałowych lub krajowych spółdzielniach mających cel zarobkowy

[...]”.

4 W wyniku zmian wprowadzonych ustawą z 1993 r. w sprawie reformy podatkowej przepisom tym nadano następujące brzmienie:

„1. Stawka podatku zostaje obniżona w odniesieniu do:

3) przychodów z udziałów kapitałowych (ust. 4) [...] do wysokości połowy średniej stawki podatku mającej zastosowanie do całkowitego dochodu.

[...]

4. Przychodami z udziałów kapitałowych są:

1) Korzyści z udziałów kapitałowych:

a) wszelkiego rodzaju zyski z udziałów kapitałowych w krajowych spółkach kapitałowych lub krajowych spółdzielniach mających cel zarobkowy w postaci akcji lub udziałów [...]

[...]”.

5 Zgodnie z powołanym ustawodawstwem krajowym dotyczącym podatku dochodowego (zwanym dalej „ustawodawstwem krajowym”) zyski wypłacane przez krajowe spółki na rzecz osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Austrii podlegają opodatkowaniu według stawki obniżonej o połowę („Hälftesteuersatz”).

6 Natomiast zyski wypłacane przez zagraniczne spółki akcyjne na rzecz osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Austrii opodatkowane są zwykłym podatkiem dochodowym.

7 Ani ustawa z 1993 r. w sprawie reformy podatkowej, ani Strukturanpassungsgesetz (ustawa z 1996 r. w sprawie dostosowania strukturalnego, BGBl. 201/1996) nie zmieniły stanu prawnego obowiązującego po dniu 31 grudnia 1993 r. w zakresie rzeczywistej wypłaty zysków

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

8 W.L. Holböck zamieszkuje w Austrii, gdzie znajduje się również centrum jego interesów. Zarządza on CBS Conmeth Business Systems GmbH mającą siedzibę w Austrii, która zajmuje się handlem produktami kosmetycznymi.

9 Jedynym udziałowcem powyższej spółki jest CBS Conmeth Business Systems AG z siedzibą w Szwajcarii. W.L. Holböck posiada dwie trzecie kapitału zakładowego tej szwajcarskiej spółki.

10 Z tytułu posiadanego udziału w kapitale zakładowym CBS Conmeth Business Systems AG W.L. Holböck otrzymywał dywidendy w latach 1992–1996. Dywidendy te, jako dochody z kapitału, podlegały w Austrii opodatkowaniu pełną stawką podatku dochodowego.

11 Ponieważ możliwość pobrania tego podatku wydawała się wątpliwa, Finanzlandesdirektion für Salzburg – zastąpiona następnie przez Finanzamt Salzburg-Land – decyzją z dnia 3 lipca 2000 r. nakazała zabezpieczenie na majątku W.L. Holböcka zobowiązania podatkowego z tytułu podatku dochodowego za lata 1992–1996 na kwotę całkowitą 118 944 088 ATS. W.L. Holböck zaskarżył tę decyzję do Verwaltungsgerichtshof.

12 W swojej skardze W.L. Holböck twierdzi, że transgraniczna wypłata dywidend przez spółkę z siedzibą w Szwajcarii na rzecz austriackiego akcjonariusza objęta jest zakresem zastosowania art. 56 WE, który zabrania wszelkich ograniczeń w przepływie kapitału, w tym ograniczeń w przepływie kapitału między państwami członkowskimi a państwami trzecimi. Okoliczności, że ustawodawstwo krajowe poddaje dywidendy wypłacane osobom fizycznym przez spółki z siedzibą w Austrii opodatkowaniu według stawki równej połowie średniej stawki, a jednocześnie przewiduje opodatkowanie dywidend zagranicznych według pełnej stawki, stanowi różnicę w traktowaniu, która nie znajduje żadnego uzasadnienia.

13 Sąd krajowy podnosi, że Trybuna, orzekając w wyroku z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-315/02 Lenz (Zb.Orz. str. I-7063) w przedmiocie systemu opodatkowania dochodów z kapitału w Austrii, ograniczył się do dochodów pochodzących z innych państw członkowskich.

14 Powołując się na art. 57 ust. 1 WE, zgodnie z którym art. 56 WE nie narusza ograniczeń istniejących w dniu 31 grudnia 1993 r. w stosunku do państw trzecich na mocy prawa krajowego lub prawa wspólnotowego w odniesieniu do przepływu kapitału do lub z państw trzecich, gdy dotyczą inwestycji bezpośrednich, Sąd ten jest zdania, że pojęcie „inwestycji bezpośrednich” nie zostało w wystarczający sposób wyjaśnione.

15 W tych okolicznościach Verwaltungsgerichtshof postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy postanowienia dotyczące swobodnego przepływu kapitału (art. 56 i nast. WE) stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu obowiązującemu w dniu 31 grudnia 1993 r. (oraz nadal obowiązującemu po przystąpieniu Austrii do UE w dniu 1 stycznia 1995 r.), na podstawie którego dywidendy z akcji krajowych są objęte stawką podatkową w wysokości połowy średniej stawki podatkowej należnej od całego dochodu, podczas gdy dywidendy wypłacane przez spółkę akcyjną mającą siedzibę w państwie trzecim (w niniejszej sprawie: Szwajcarii), w której podatnik ma udział w kapitale zakładowym wysokości dwóch trzecich, są objęte zwykłą stawką podatku dochodowego?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

16 Zwracając się z tym pytaniem, sąd krajowy w istocie zastanawia się, czy postanowienia traktatu WE dotyczące swobody przepływu kapitału sprzeciwiają się stosowaniu przepisów państwa członkowskiego, które przewidują w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki będącej rezydentem opodatkowanie według stawki równej połowie średniej stawki podatku, jednocześnie opodatkowując dywidendy wypłacane przez spółkę z siedzibą w państwie trzecim, w której podatnik posiada dwie trzecie kapitału zakładowego, według zwykłej stawki podatku dochodowego.

17 W.L. Holböck oraz Komisja Wspólnot Europejskich, powołując się na ww. wyrok w sprawie Lenz, podnoszą, że ustawodawstwo krajowe stanowi ograniczenie swobodnego przepływu kapitału.

18 Wbrew stanowisku skarżącego Komisja jest zdania, że otrzymywanie dywidend wypłacanych przez spółkę z siedzibą w państwie trzecim przez akcjonariusza posiadającego dwie trzecie jej kapitału zakładowego objęte jest pojęciem „inwestycji bezpośrednich” w rozumieniu art. 57 ust. 1 WE. Skoro ustawodawstwo krajowe obowiązuje w dniu 31 grudnia 1993 r., to objęte jest zakresem zawartego w tym postanowieniu wyjątku od zakazu ograniczeń w przepływie kapitału między państwami członkowskimi i państwami trzecimi, o którym mowa w art. 56 WE.

19 Z kolei rz?dy francuski i niderlandzki podnosz? przede wszystkim, ?e ustawodawstwo krajowe powinno by? badane jedynie w ?wietle postanowie? dotycz?cych swobody przedsi?biorczo?ci (podejmowania i wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej), a nie swobodnego przep?ywu kapita?u. Jednak?e skoro swoboda ta nie obejmuje podejmowania i wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej przez obywatela pa?stwa cz?onkowskiego w pa?stwie trzecim, W.L. Holböck nie mo?e si? na ni? zasadnie powo?ywa? w celu zakwestionowania stosowania tego ustawodawstwa do dywidend, które otrzyma? od spó?ki z siedzib? w Szwajcarii, w której posiada dwie trzecie kapita?u zak?adowego.

20 Na wypadek, gdyby jednak ustawodawstwo krajowe powinno by? badane pod k?tem swobodnego przep?ywu kapita?u, rz?dy te, podobnie jak rz?d Zjednoczonego Królestwa, dzielaj? stanowisko Komisji, zgodnie z którym ustawodawstwo to jest w ka?dym razie obj?te zakresem wyj?tku z art. 57 ust. 1 WE.

21 Na wst?pie nale?y przypomnie?, ?e zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, mimo i? opodatkowanie bezpo?rednie le?y w zakresie kompetencji pa?stw cz?onkowskich, to musz? one wykonywa? swoje uprawnienia z poszanowaniem prawa wspólnotowego (wyrok z dnia 6 czerwca 2000 r. w sprawie C?35/98 Verkooijen, Rec. str. I?4071, pkt 32, ww. wyrok w sprawie Lenz, pkt 19 oraz wyrok z dnia 7 wrze?nia 2004 r. w sprawie C?319/02 Manninen, Zb.Orz. str. I?7477, pkt 19).

22 Je?li chodzi o kwesti?, czy ustawodawstwo krajowe obj?te jest zakresem okre?lonej swobody, to z ugruntowanego ju? orzecznictwa wynika, ?e nale?y wzi?? pod uwag? przedmiot danego ustawodawstwa (zob. podobnie wyroki z dnia 12 wrze?nia 2006 r. w sprawie C?196/04 Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas, Zb.Orz. str. I?7995, pkt 31–33; z dnia 3 pa?dziernika 2006 r. w sprawie C?452/04 Fidium Finanz, Zb.Orz. str. I?9521, pkt 34 i 44–49; oraz wyroki z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie C?374/04 Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, Zb.Orz. str. I?11673, pkt 37 i 38; C?446/04 Test Claimants in the FII Group Litigation, Zb.Orz. str. I?11753, pkt 36, a tak?e wyrok z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie C?524/04 Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, Zb.Orz. str. I?2107, pkt 26–34).

23 Inaczej ni? w ww. sprawach Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (pkt 31 i 32) oraz Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation (pkt 28–33), omawiane ustawodawstwo krajowe nie ma by? stosowane tylko do takich udzia?ów kapita?owych, które pozwalaj? na wywieranie niew?tpliwego wp?ywu na decyzje spó?ki i na okre?lanie jej dzia?alno?ci.

24 Ustawodawstwo krajowe, które poddaje otrzymane dywidendy opodatkowaniu wed?ug ró?nej stawki uzale?nionej od tego, czy dywidendy te maj? charakter krajowy, czy nie, niezale?nie od wielko?ci udzia?u posiadanego przez akcjonariusza w kapitale zak?adowym spó?ki dokonuj?cej wyp?at, mo?e bowiem nale?e? zarówno do zakresu art. 43 WE dotycz?cego swobody podejmowania i wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej, jak i art. 56 WE dotycz?cego swobodnego przep?ywu kapita?u (zob. podobnie ww. wyroki w sprawach Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, pkt 37 i 38, oraz Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 36, 80 i 142).

25 Jednak?e w niniejszej sprawie ?adna z tych swobód nie stoi na przeszkodzie stosowaniu ustawodawstwa krajowego.

26 Po pierwsze, w odniesieniu do postanowie? traktatu dotycz?cych swobody podejmowania i wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej nale?y przypomnie?, ?e art. 43 WE gwarantuje swobod? podejmowania i wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej przez obywateli jednego z pa?stw cz?onkowskich na terytorium innego pa?stwa cz?onkowskiego, co obejmuje dost?p do dzia?alno?ci na w?asny rachunek i jej wykonywanie, jak równie? zak?adanie i zarz?dzanie

przedsiębiorstwami na warunkach określonych przez ustawodawstwo państwa wykonywania działalności dla jego własnych obywateli (zob. wyrok z dnia 13 kwietnia 2000 r. w sprawie C-251/98, Baars, Rec. str. I-2787, pkt 27 oraz wyrok z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie C-9/02 De Lasteyrie du Saillant, Rec. str. I-2409, pkt 40).

27 Również zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Trybunału nawet jeżeli, zgodnie z ich brzmieniem, przepisy traktatu dotyczą swobody podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej mają na celu zapewnienie korzyści w postaci krajowego traktowania w przyjmującym państwie członkowskim, to jednak sprzeciwiają się one również temu, by państwo członkowskie pochodzenia ograniczało podejmowanie działalności w innym państwie członkowskim przez jednego ze swoich obywateli lub przez spółkę zarejestrowaną zgodnie ze swoim ustawodawstwem (zob. wyrok z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie C-446/03 Marks & Spencer, Zb.Orz. str. I-10837, pkt 31, oraz ww. wyrok w sprawie Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas, pkt 42).

28 Niemniej jednak rozdział traktatu dotyczący prawa podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej nie zawiera żadnego przepisu, który rozszerzałby zakres jego zastosowania na sytuacje obejmujące działalność gospodarczą obywatela państwa członkowskiego lub spółki utworzonej zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego w państwie trzecim (zob. podobnie postanowienie z dnia 10 maja 2007 r. w sprawie C-102/05 A i B, Zb.Orz. str. I-3871, pkt 29).

29 W związku z tym w sytuacji takiej, jak będąca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, nie można powoływać się na postanowienia tego rozdziału.

30 Po drugie, jeżeli chodzi o postanowienia traktatu dotyczące swobodnego przepływu kapitału, to rzeczywiście w pkt 20–22 ww. wyroku w sprawie Lenz Trybunał uznał, że przepisy krajowe, które uzależniają opodatkowanie dochodów z kapitału według zryczałtowanej 25% stawki lub stawki obniżonej o połowę od tego, by dochody te miały swe źródło w Austrii, nie tylko zniechęcają podatników zamieszkujących w Austrii do inwestowania kapitału w spółki z siedzibą poza tym państwem członkowskim, lecz także wywołują skutek ograniczający w odniesieniu do tych ostatnich spółek, ponieważ stanowi dla nich przeszkodę w gromadzeniu kapitału w tym państwie. Zdaniem Trybunału tego rodzaju przepisy stanowią ograniczenie swobodnego przepływu kapitału co do zasady zakazane w art. 56 ust. 1 WE.

31 Jednakże nawet jeżeli obywatel państwa członkowskiego posiadający dwie trzecie kapitału zakładowego spółki z siedzibą w państwie trzecim mógłby zasadnie powoływać się na zakaz ograniczania swobodnego przepływu kapitału, o którym mowa w art. 56 ust. 1 WE, w celu zakwestionowania stosowania tego rodzaju przepisów w odniesieniu do dywidend otrzymywanych przez niego od tej spółki, to w niniejszym przypadku, jak to podnosi zarówno rząd francuski, niderlandzki i rząd Zjednoczonego Królestwa, jak również Komisja, omawiane ustawodawstwo krajowe objęte jest zakresem wyjątku z art. 57 ust. 1 WE.

32 Z tego postanowienia wynika bowiem, że art. 56 WE nie narusza ograniczeń istniejących w dniu 31 grudnia 1993 r. w stosunku do państw trzecich na mocy prawa krajowego lub prawa wspólnotowego w odniesieniu do przepływu kapitału do lub z państw trzecich, gdy dotyczą inwestycji bezpośrednich, w tym inwestycji w nieruchomości, inwestycji związanych z przedsiębiorczością, świadczeniem usług finansowych lub dopuszczaniem papierów wartościowych na rynki kapitałowe.

33 Mimo że pojęcie „inwestycji bezpośrednich” nie zostało zdefiniowane w traktacie, to jest ono przedmiotem definicji zawartej w nomenklaturze przepływów kapitału znajdującej się w załączniku I do dyrektywy Rady 88/361/EWG z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie wykonania art.

67 traktatu [artykuł uchylony przez Traktat z Amsterdamu] (Dz.U. L 178, str. 5) (ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 177 i 178).

34 Jak wynika z wykazu „inwestycji bezpośrednich” znajduj?cego si? w rubryce pierwszej wskazanej nomenklatury i z odnosz?cych si? do niego wyja?nie?, poj?cie inwestycji bezpo?rednich obejmuje wszelkiego rodzaju inwestycje dokonywane przez osoby fizyczne lub prawne, które s?u?? ustanowieniu lub utrzymaniu trwa?ych i bezpo?rednich powi?za? mi?dzy osob?, która wnios?a kapita?, a przedsi?biorc?, któremu udost?pnia ona kapita? w celu prowadzenia dzia?alno?ci gospodarczej (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 180 i 181).

35 W odniesieniu do udzia?u w nowych lub istniej?cych ju? przedsi?biorstwach, to jak potwierdzaj? to równie? wspomniane wyja?nienia, cel polegaj?cy na ustanowieniu lub utrzymaniu trwa?ych powi?za? zak?ada, ?e akcje znajduj?ce si? w posiadaniu akcjonariusza umo?liwiaj? mu, na mocy przepisów krajowych dotycz?cych spółek akcyjnych lub w inny sposób, aktywny udzia? w zarz?dzaniu t? spółk? lub w sprawowaniu nad ni? kontroli (ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 182).

36 Wbrew temu, co utrzymuje skar??cy w post?powaniu przed s?dem krajowym, ograniczenia w przep?ywie kapita?u dotycz?ce inwestycji bezpo?rednich lub dzia?alno?ci gospodarczej w rozumieniu art. 57 ust. 1 WE odnosz? si? nie tylko do przepisów krajowych, które stosowane w odniesieniu do przep?ywu kapita?u do lub z pa?stw trzecich ograniczaj? inwestycje lub przedsi?biorczo??, lecz równie? do przepisów, które ograniczaj? wyp?aty dywidend wynikaj?cych z inwestycji lub wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej (ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 183).

37 Z powy?szego wynika, ?e ograniczenie w przep?ywie kapita?u, takie jak mniej korzystne traktowanie dywidend zagranicznych na gruncie podatkowym, obj?te jest zakresem art. 57 ust. 1 WE, je?eli odnosi si? do udzia?ów obj?tych w celu ustanowienia lub utrzymania trwa?ych powi?za? mi?dzy udzia?owcem a dan? spółk? i umo?liwiaj?cych mu aktywny udzia? w zarz?dzaniu t? spółk? lub w sprawowaniu nad ni? kontroli (ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 185).

38 Jak to podnios?y rz?dy francuski i niderlandzki oraz Komisja, jest tak w przypadku mniej korzystnego traktowania na gruncie podatkowym dywidend zagranicznych zwi?zanych z udzia?em w wysoko?ci dwóch trzecich kapita?u zak?adowego spółki dokonuj?cej wyp?aty.

39 Natomiast z art. 57 ust. 1 WE wynika, ?e pa?stwo cz?onkowskie mo?e stosowa? w stosunku do pa?stw trzecich ograniczenia w przep?ywie kapita?u, które obj?te s? zakresem przedmiotowym tego przepisu, nawet je?eli s? one niezgodne z zasad? swobodnego przep?ywu kapita?u, o której mowa w art. 56 WE, pod warunkiem ?e istnia?y one ju? w dniu 31 grudnia 1993 r. (ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 187).

40 O ile co do zasady do s?du krajowego nale?y ustalenie zakresu przepisów obowi?zuj?cych w dniu okre?lonym przez akt prawa wspólnotowego, to Trybuna? mo?e udzieli? wskazówek dotycz?cych interpretacji poj?cia wspólnotowego, które jest punktem odniesienia dla stosowania wspólnotowego systemu wy?tków do przepisów krajowych „istniej?cych” w okre?lonym dniu (zob. podobnie wyrok z dnia 1 czerwca 1999 r. w sprawie C-302/97 Konle, Rec. str. I-3099, pkt 27 oraz ww. wyrok w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 191).

41 W tym kontek?cie Trybuna? orzek?, ?e jakkolwiek przepis krajowy przyj?ty po okre?lonym w ten sposób dniu nie jest, z uwagi na sam? t? okoliczno??, automatycznie wy??czony z systemu wy?tków ustanowionego przez dany akt wspólnotowy. Przepis, który co do istoty jest taki sam jak

przepis poprzednio obowiązujący lub który ogranicza się do zmniejszenia lub zniesienia przeszkody w wykonywaniu praw i swobód wspólnotowych, która znajduje się w przepisach poprzednio obowiązujących, należy bowiem do zakresu wyjątków. Natomiast przepisów, u podstaw których leży rozumowanie inne od zawartego w przepisach poprzednio obowiązujących i które ustanawiają nowe procedury, nie można traktować jako przepisów obowiązujących w dniu określonym w akcie wspólnotowym (zob. ww. wyroki w sprawie Konle, pkt 52 i 53 oraz w sprawie Test Claimants in the FII Group Litigation, pkt 192).

42 W niniejszym przypadku sąd krajowy wyjaśnił w postanowieniu odsyłającym, że austriacki system opodatkowania dywidend wypłacanych przez spółki z siedzibą w państwach trzecich, znajdujący zastosowanie w czasie istotnym dla sprawy, oparty był na EStG 1988, w brzmieniu nadanym jej ustawą z 1993 r. w sprawie reformy podatkowej oraz ustawą z 1996 r. w sprawie dostosowania strukturalnego. Z postanowienia odsyłającego wynika również, że nowelizacje ustawodawstwa dokonane po dniu 31 grudnia 1993 r. w dziedzinie opodatkowania rzeczywistego podziału zysków – w odróżnieniu od przepisów wprowadzonych przed dniem 31 grudnia 1993 r. przez EStG 1988 – nie zmieniły ram prawnych obowiązujących w stanie faktycznym sprawy przed sądem krajowym, w tym również w odniesieniu do okresu po tym dniu.

43 W tych okolicznościach omawiane ustawodawstwo krajowe musi być traktowane jako istniejące w dniu 31 grudnia 1993 r. w rozumieniu art. 57 ust. 1 WE.

44 Wynika z tego, że nawet jeżeli podatnik znajdujący się w takiej sytuacji jak W.L. Holböck może w sposób zasadny powoływać się na art. 56 WE, to w okolicznościach takich jak okoliczności sprawy przed sądem krajowym nie stoi to na przeszkodzie stosowaniu ustawodawstwa krajowego.

45 Biorąc powyższe pod uwagę, na postawione pytanie należy odpowiedzieć, że art. 57 ust. 1 WE musi być interpretowany w ten sposób, iż art. 56 WE nie stoi na przeszkodzie stosowaniu przez państwo członkowskie przepisów obowiązujących w dniu 31 grudnia 1993 r., które przewidują w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki będącej rezydentem opodatkowanie według stawki równej połowie średniej stawki podatku, jednocześnie w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki z siedzibą w państwie trzecim, w której posiada on dwie trzecie kapitału zakładowego, przewidują opodatkowanie według zwykłej stawki podatku dochodowego.

W przedmiocie kosztów

46 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 57 ust. 1 WE musi być interpretowany w ten sposób, że art. 56 WE nie stoi na przeszkodzie stosowaniu przez państwo członkowskie przepisów obowiązujących w dniu 31 grudnia 1993 r., które przewidują w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki będącej rezydentem opodatkowanie według stawki równej połowie średniej stawki podatku, jednocześnie w odniesieniu do akcjonariusza otrzymującego dywidendy od spółki z siedzibą w państwie trzecim, w której posiada on dwie trzecie kapitału zakładowego, przewidują opodatkowanie według zwykłej stawki podatku dochodowego.

Podpisy

* Język postępowania: niemiecki.